

2021

MEMÒRIA ANUAL

CONSELL DE LA INFORMACIÓ DE CATALUNYA

Rambla Catalunya 10 primer pis
08007 Barcelona

cic@periodistes.cat
fcic.periodistes.cat

 @CICfundacio

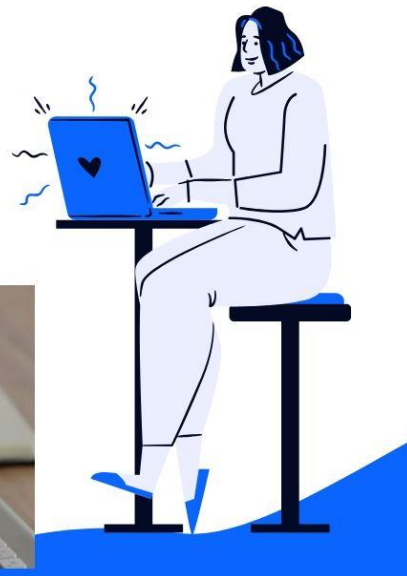
 cic.fundacio

Al Consell de la informació de Catalunya
seguim treballant per vetllar
per l'ètica periodística

contacta:

cic@periodistes.cat

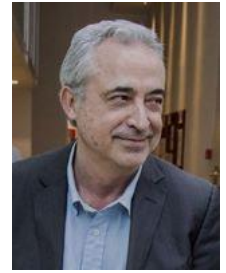

ÍNDEX

INFORME DE LA PRESIDÈNCIA	4
RESUM QUEIXES TRAMITADES I GRÀFIC DE QUEIXES	7
CODI DEONTOLÒGIC DE LA PROFESSIÓ PERIODÍSTICA A CATALUNYA	8
ACORDS ADOPTATS PEL CIC	12
COMUNICATS ALS MITJANS	16
PATRONAT.COMPTES CIC 2019	26
ACTIVITATS REALITZADES	28
COMPOSICIÓ DEL PATRONAT I DEL CONSELL DE LA INFORMACIÓ DE CATALUNYA	29
LLISTAT DE MITJANS ADHERITS	31
SEGELL DE COMPROMÍS ÈTIC ALS MITJANS ADHERITS	34

INFORME DE LA PRESIDÈNCIA

Una eina en favor de la democràcia

Permeteu-me que iniciï la memòria del 2021 parlant d'un esdeveniment que ha esclats l'any 2022, però que és el resultat d'un llarg procés que posa en evidència el valor essencial del periodisme per preservar les democràcies. L'agressió a una democràcia, fràgil i incipient com la ucraïnesa, significa un pols entre el totalitarisme i el model democràtic a escala global.

L'atac a Ucraïna és la culminació del procés de desinformació practicat pel Kremlin per manipular la població i desestabilitzar la Unió Europea. No hauria estat possible sense la repressió soferta pel periodisme independent a Rússia, ni sense l'aclaparadora propaganda i allau de mentides que ha patit la ciutadania russa. Vladímir Putin considera la Unió Europea com un 'enemic' al qual ha de debilitar per tots els mitjans precisament perquè els valors democràtics i la llibertat d'expressió i informació constitueixin un mirall per qui són les primeres víctimes de la seva dictadura.

El discurs de l'odi, alimentat pel poder i per mitjans de comunicació sense escrúpols, se sap com comença, però mai com acaba. Per això és imprescindible que hi hagi mecanismes democràtics per detectar-ho i combatre'l. Amb educació; generant arguments alternatius, amb la implicació del conjunt de la societat. I amb eines com els *press councils*. Sempre lligats a les garanties democràtiques. Recordem-ho una vegada més. El primer es va crear a Suècia l'any 1906 i, després de la Segona Guerra Mundial, la fórmula es va estendre entre les democràcies fins a implantar-se a més de cent països. Entre ells el nostre, gràcies a la determinació que els periodistes catalans ara fa vint-i-cinc anys.

El Consell de la Informació de Catalunya va néixer per vetllar pel compliment del Codi Deontològic que el Col·legi de Periodistes de Catalunya havia aprovat l'any 1992. Des d'aleshores en un punt de referència ètic per a l'exercici del periodisme. Ho dèiem amb la declaració que el 20 d'octubre firmarem conjuntament amb el Col·legi i les onze universitats que imparteixen estudis de periodisme a Catalunya: "El periodisme honest i responsable és més necessari que mai. El repte ètic del periodisme és la lluita activa contra la desinformació i l'expansió de la mentida; la construcció d'espais de credibilitat i confiança que aportin informació rigorosa i veraç als ciutadans, espais que mai contribueixin a la discriminació o al foment dels prejudicis o l'odi. En definitiva, els valors del periodisme que són l'essència del Codi Deontològic".

El Codi Deontològic, també, dèiem, "és la principal eina amb la qual el periodisme compta per exercir el seu servei a la societat". El repte del CIC és garantir-ne el compliment, en bé de la qualitat democràtica. Per això, "necessitem que tinguem els recursos suficients per poder exercir l'encàrrec que ha rebut per part de la societat, i que les seves resolucions siguin efectives". Realitzem una funció pública i, com a tal, hem de tenir el suport institucional de les administracions, de manera que garanteixin l'existència del CIC i el respecte a les seves

resolucions. Aquest objectiu hi hem dedicat molts esforços durant l'any 2021.

El CIC és una peça clau de la construcció democràtica en la mesura que és una eina d'autoregulació per garantir la qualitat del periodisme. I sense una informació veraç, crítica, responsable, al servei dels ciutadans, no hi pot haver una democràcia plena. En aquesta finalitat, el CIC constitueix un pont, un vincle, entre la professió i els ciutadans. I també amb les universitats, responsables de la formació dels futurs periodistes.

L'expressió tangible d'aquesta voluntat van ser les jornades que vam celebrar el 25 de novembre sobre ètica i periodisme, on les universitats van exposar els treballs acadèmics entorn de la deontologia periodística. Des del CIC, vam entendre aquesta trobada com l'inici d'un treball compartit amb el Col·legi i el món acadèmic per afrontar, junts, els reptes ètics que afronta el periodisme. El CIC ha contribuït a aquesta reflexió col·lectiva amb l'estudi *Algoritmes en les redaccions: reptes i recomanacions per dotar a la intel·ligència artificial dels valors ètics del periodisme*, realitzat per la investigadora Patrícia Ventura.

L'any 2021 ha estat el segon que hem viscut sota la pandèmia. Roger Jiménez, a l'anterior memòria, la del 2020, va aportar valuoses reflexions. Amb la perspectiva d'un any més a les espatlles, podem insistir en el fet que la pandèmia va evidenciar, de nou, que els periodistes i mitjans de comunicació hem de tenir la màxima llibertat d'informació i d'opinió, però hem d'exercir aquest deure amb la responsabilitat inherent a un servei públic.

En situacions com les derivades de l'emergència sanitària resulta vital que els periodistes i els mitjans de comunicació fomentin la consciència social dels ciutadans, sense renunciar a la imprescindible crítica a la gestió de les administracions. La denúncia dels errors en la gestió de la pandèmia ha d'apel·lar, també, a l'auto responsabilitat de les persones.

Vivim temps molt difícils i complexes. Els mitjans i els periodistes hem de tenir un compromís ferm amb la formació d'una consciència crítica dels ciutadans. I, en cap cas, no hem de contribuir a la confusió que es pot generar en una situació tan complexa com la provocada per la pandèmia o la guerra a Ucraïna. I encara menys, aprofitar l'angoixa i la incertesa per aplicar fórmules pensades exclusivament per aconseguir audiència a qualsevol preu, en lloc d'oferir una informació de qualitat. Aquests principis els hem recordat des del Consell de la Informació de Catalunya .

El vincle entre la llibertat d'expressió i la llibertat d'informació és indeleble. L'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans estableix que “totes les persones tenim dret a la llibertat d'expressió i opinió, que inclou investigar i rebre informacions/opinions i si es vol difondre-les, sense cap mena de limitació, i per qualsevol mitjà d'expressió”.

La llibertat de premsa vol dir que els periodistes i els mitjans de comunicació tenim el dret i el deure a servir als ciutadans, per sobre d'altres interessos polítics o econòmics. És a dir, la llibertat d'expressió dels periodistes està al servei dels ciutadans, i ha d'estar fora de perill de les pressions o represàlies, tant dels poders com de les mateixes empreses editores. El dret a la informació no és dels periodistes, és dels ciutadans. Aquest principi és bàsic a l'hora de considerar la responsabilitat ètica dels periodistes i dels mitjans de comunicació.

Cada vegada hi ha una actitud més crítica dels ciutadans cap a la tasca dels periodistes i els mitjans de comunicació. De vegades s'expressa de forma molt distorsionada a les xarxes socials, però la presa de consciència sobre el valor essencial de la informació a l'hora de garantir una democràcia de qualitat és esperançadora. En el CIC en som testimonis a través de les queixes que la ciutadania ens fa arribar. Entre elles destaquen les que fan referència a

continguts que fomenten discriminacions de persones i col·lectius, conflictes d'interessos, publicitat encoberta, informacions distorsionades per aconseguir audiència a qualsevol preu i la vulneració dels drets d'autor.

Si el dret a la informació és dels ciutadans, com poden els ciutadans tenir garanties que aquesta informació respon als criteris deontològics dels periodistes? Depèn de la responsabilitat personal del periodista i de la responsabilitat corporativa dels mitjans. Però qui vetlla perquè sigui així?

Els consells de la informació de les democràcies estem per donar resposta a aquesta, creixent i necessària, consciència crítica de la ciutadania respecte al periodisme. Perquè tots sabem que el periodisme honest és més necessari que mai per preservar els valors democràtics.

Josep Carles Rius

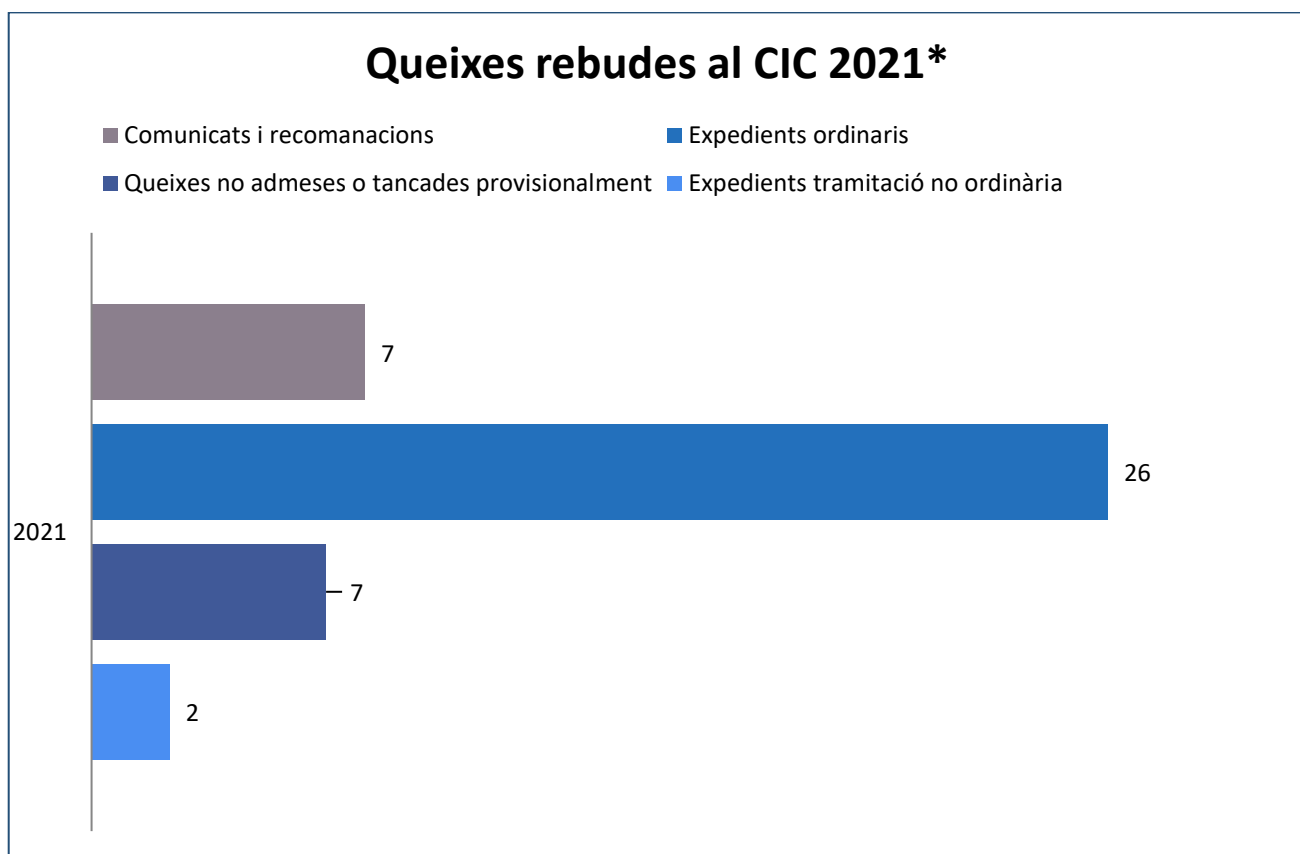
President

QUEIXES PRESENTADES AL CIC 2021

El CIC, en l'exercici de les seves funcions, aprova resolucions que vincularan a les parts que voluntàriament acceptin el seu arbitratge. **Qualsevol persona o entitat pot presentar una queixa per la lesió comesa per part d'un professional o mitjà de comunicació.**

Al 2021 s'han obert 26 expedients de tramitació ordinària, dels quals 5 han quedat per tramitació pel 2022.

També el CIC s'ha pronunciat en set ocasions al llarg de l'any a través de comunicats als mitjans de comunicació, sobre temes relacionats amb menors, nudisme, llibertat d'expressió o defensa del Codi Deontològic.

* 5 dels expedients queden per tramitació al 2022.

01. Introducció

El Codi Deontològic de la professió periodística a Catalunya va ser proclamat en el II Congrés de la professió, l'1 de novembre de 1992. Es tracta d'una declaració de principis bàsics que els periodistes han d'observar en l'exercici de la seva tasca. El Codi, assumit per la majoria de professionals i editors, és l'expressió de la voluntat de defensar uns mitjans de comunicació lliures i responsables en el marc d'una societat plural i democràtica.

El 12 de març de 1997 es va crear el Consell de la Informació de Catalunya (CIC), organisme independent encarregat de vetllar pel compliment d'aquest codi. Integrat per periodistes i representants d'altres sectors professionals, el CIC és també un instrument d'autoregulació amb facultats d'intervenció i mediació mitjançant resolucions i recomanacions sense caràcter coercitiu.

Els periodistes i mitjans de comunicació han de tenir la màxima llibertat d'informació, d'opinió i crítica i han d'exercir-la amb responsabilitat. El Codi Deontològic dels periodistes incumbeix els mitjans i els professionals que preparen materials seleccionats, processats i presentats segons criteris periodístics i amb voluntat explícita de ser reconeguts com a tals. Els grans principis de l'ètica periodística són d'aplicació en tots els mitjans i suports, així com en totes les modalitats i àmbits de la informació.

En els darrers decennis, la revolució tecnològica, i en especial el desenvolupament d'Internet, ha transformat de forma substancial les bases del món de la informació i el propi sistema de formació de l'opinió pública. Aquest fet obliga a adaptar els criteris de la bona pràctica professional per tal de reafirmar el compromís ètic del periodisme amb el públic d'acord amb el principi de responsabilitat social.

Amb aquests antecedents i premisses, el Col·legi de Periodistes i el Consell de la Informació de Catalunya presentem una nova versió del Codi Deontològic revisat i adaptat a la situació actual, i encoratgem els professionals i les empreses informatives a regir la seva activitat d'acord amb la lletra i l'esperit dels seus criteris bàsics.

02. Criteris

01. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

02. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades.

El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta.

03. Rectificar les informacions incorrectes

L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats. Així mateix, els mitjans han d'atendre el dret de rèplica quan aquest sigui sol·licitat en termes raonables.

04. Utilitzar mètodes lícits i dignes per obtenir informació

És inacceptable l'ús de càmeres ocultes i de qualsevol altre procediment subreptic o enganyós per obtenir informacions, imatges i testimonis. També és inadmissible la interceptació i la difusió no consentida de material privat procedent de la telefonia mòbil, la missatgeria electrònica i altres suports de comunicació.

En poden ser excepció les situacions relacionades amb fets o esdeveniments d'inequívoc interès públic i quan no hi hagi cap altra opció per donar compliment adequat al dret a la informació.

El pagament a les fonts per obtenir informació contravé la bona pràctica periodística i és inadmissible quan posi en risc el principi de veracitat o pugui interferir l'acció de la justícia.

El plagi és inacceptable. Cal aplicar les bones pràctiques professionals quan es fa servir el treball d'altres.

05. Citar les fonts i preservar el secret professional

Les fonts s'han de citar perquè la informació sigui creïble. No obstant això, els periodistes tenen l'obligació moral de protegir-les invocant el secret professional quan sigui necessari. La confidencialitat ha de servir per emparar les persones en situació d'indefensió o de risc, però en cap cas l'anonimat pot ser utilitzat per atacar individus i organitzacions de manera injustificada.

La bona pràctica periodística exigeix també tractar de forma adequada les informacions rebudes sota embargament, així com observar l'off the record quan hagi estat acordat.

06. Conciliar els drets individuals amb el dret del públic a saber

El periodista ha de defensar el dret a la informació davant de qualsevol restricció a la transparència exigida per l'interès públic, especialment quan les fonts són administracions i organismes oficials. Tanmateix, cal reconèixer a les persones individuals i jurídiques el dret a no proporcionar informació ni respondre preguntes. L'assetjament intimidador i persistent és una pràctica reprovable.

07. Evitar el conflicte d'interessos*

No es poden acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar o publicar

informacions i opinions. La recepció d'obsequis promocionals o commemoratius no pot ultrapassar el criteri estricte de la cortesia, segons els barems establerts per les organitzacions periodístiques.

Tampoc no és admissible simultaniejar l'exercici del periodisme amb altres activitats remunerades que posin en perill els principis de veracitat i independència.

Cal rebutjar les fórmules de promoció o publicitat sota l'aparença deliberada d'informacions periodístiques.

Com a norma general, els professionals de la informació han d'evitar qualsevol situació de conflicte d'interessos, ja sigui d'àmbit polític, comercial, econòmic, financer o familiar, que posi en qüestió la credibilitat i imparcialitat de la seva funció.

[* Consulta les recomanacions del CIC sobre els periodistes que fan publicitat](#)

08. No utilitzar en profit propi informacions privilegiades

Els periodistes no han d'usar en benefici propi la informació que reben de manera confidencial en l'exercici de la seva funció, amb independència que es publiqui o no, ni transmetre-la a terceres persones per raons similars. En conseqüència, han d'evitar pronunciar-se sobre empreses i productes en els quals mantenen un interès financer, ja sigui directament o a través de familiars o persones pròximes. El mateix criteri ha de regir pel que fa al sector de les apostes.

09. Respectar el dret a la privacitat

Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables. Cal evitar les intrusions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies. Danyar de forma injustificada la dignitat dels individus de paraula o amb imatges, fins i tot més enllà de la seva mort, contravé l'ètica periodística.

Els casos de suïcidi només es difondran quan tinguin rellevància personal o siguin de manifest interès públic, tenint en compte, a més, el risc d'un efecte mimètic.

10. Salvaguardar la presumpció d'innocència

Tota persona acusada o imputada d'un delicte té dret a la presumpció d'innocència en les informacions i opinions relatives a indagacions, causes o procediments penals. El respecte i la protecció d'aquest dret són vigents des de l'inici de les actuacions policials fins que es provi la culpabilitat en un procés que gaudeixi de les garanties necessàries. Els periodistes evitaran els prejudicis, així com sotmetre els implicats a judicis paral·lels.

11. Protegir els drets dels menors

Cal evitar difondre la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi i casos de segrestos o desaparicions), testimonis o inculpats en causes criminals. Aquesta consideració és especialment pertinent en assumptes d'especial transcendència social, com ara delictes sexuals, suïcidis, problemes referents a adopcions o fills de pares empresonats. A més, s'evitarà identificar contra la seva voluntat les persones pròximes o parents innocents d'acusats o convictes en procediments penals.

Com a norma general, els menors no han de ser entrevistats ni fotografiats o filmats sense el consentiment explícit dels seus pares, tutors, mestres o educadors. Tampoc no és lícit al·legar la

rellevància pública de familiars o persones pròximes per justificar la intromissió en la seva vida privada o l'exploració de la seva imatge.

12. Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

03. Annexos

Annex A:

Recomanació sobre manipulació d'imatges

En fotoperiodisme s'ha de fer constar sempre l'autoria, així com la data, lloc i els elements rellevants que identifiquen la imatge, tret que es posi en perill la seguretat de les fonts. En aquest àmbit no estan permeses manipulacions que suposin alteració de la informació visual registrada originalment per l'objectiu de la càmera i que recull el suport; és a dir, afegir, eliminar, desplaçar o modificar qualsevol element de la imatge original.

En l'àmbit de la foto-il·lustració és legítima l'alteració d'imatges sense cap altre límit que la responsabilitat de l'autor/a, i amb l'obligació d'informar, adientment, al lector del tipus d'alteració practicada.

Annex B:

Recomanació sobre Internet

Els principis de l'ètica periodística són comuns per a tots els mitjans i suports sense cap distinció. No obstant això, les característiques d'Internet han propiciat una àmplia casuística que planteja noves consideracions deontològiques per a la pràctica professional.

Responsabilitat editorial

02. Transparència i rigor

» Aquest annex de bones pràctiques de la informació a Internet també afecta els periodistes que mantenen blocs personals o participen en xarxes socials des d'un rol de caràcter explícitament professional.

» Han de sentir-se incumbits per aquestes normes aquelles persones que aboquin informació online de forma individual i que puguin ser reconegudes com a professionals del periodisme, atès que tenen en aquesta activitat la major part de les seves percepcions econòmiques.

Les normes ètiques han d'obligar especialment les pàgines web que siguin la versió electrònica de publicacions preexistents en altres suports, o també aquelles que, nascudes a la xarxa, tinguin una capçalera i uns continguts que les facin ser percebudes com a publicacions informatives.

» El producte informatiu ha de poder ser identificat com a tal sigui quina sigui la seva naturalesa

formal. La distinció entre informació i opinió també és igualment exigible, així com la diferenciació entre publicitat i informació.

» Les informacions han d'anar datades i convé que els links portin igualment les referències adequades per tal d'orientar els destinataris i mantenir contextualitzades les dades.

» Com en altres mitjans, la immediatesa no és excusa per obviar principis deontològics com el recurs a fonts fiables i la contrastació de les dades.

» Les informacions difoses a través de les xarxes socials tampoc no poden propagar rumors infundats, ni emetre judicis de valor injuriosos.

03. Participació i supervisió activa

La participació del públic enriqueix la pluralitat dels continguts dels mitjans a Internet i constitueix una de les claus més definitòries i innovadores del nou univers informatiu. Tanmateix, les característiques de la xarxa generen nous paranys ètics sobre la relació entre els mitjans i el públic.

» Els comentaris dels usuaris a les notícies difoses a les webs informatives han de ser moderats pels seus responsables editorials. Aquests han de comptar amb mecanismes i eines adients per impedir la difusió de missatges injuriosos, que atemptin contra la dignitat de les persones i grups socials, o que encoratgin la discriminació, la violència i l'odi.

» Les aportacions dels internautes no poden ser anònimes. El mitjà difusor ha d'exigir un registre previ als usuaris que vulguin fer comentaris i donar a conèixer les seves opinions, de la mateixa manera que cap diari no publica cartes al director escrites per persones que no s'hagin identificat degudament. L'anonimat és admissible quan es tracti de garantir la difusió de fets i opinions d'inequívoc interès públic o necessitat vital, però igualment el participant s'ha d'identificar davant del mitjà.

04. Permanència dels documents on-line

La permanència indefinida a la xarxa dels documents i materials audiovisuals que es difonen i circulen a través de la web pot generar situacions incòmodes o indesitjables per a les persones afectades, ja sigui com a fonts informatives o com a testimonis. En el cas que en reclamin la desaparició, aquest fet planteja la necessitat de conciliar adequadament l'interès públic amb els drets individuals. En qualsevol cas, la invocació del "dret a l'oblit" no ha de ser motiu per a la destrucció immediata d'elements que en certa manera formen part d'un "arxiu general" o "memòria viva" que és patrimoni col·lectiu i que eventualment poden ser d'interès per a historiadors o investigadors socials.

» Com a norma general, no ha de ser necessàriament atesa la pretensió de destrucció de rastres per part de persones individuals o jurídiques al·legant la simple raó d'un canvi d'opinió, d'imatge o altres consideracions d'estricta ordre personal.

» Tanmateix, la persistència de certs documents no ha de donar lloc a situacions abusives o greument nocives contra els drets fonamentals de la persona.

» Conseqüentment, els responsables editorials han de prevenir o pal·liar els possibles perjudicis provocats a les persones que han prestat el seu testimoni (imatge, veu o documentació), atès el fet singular de la pervivència, facilitat d'accés, reproducció i manipulació dels materials presents a Internet. Aquesta actitud ha de ser especialment curosa quan les persones afectades siguin menors d'edat o joves en situació d'indefensió o risc sobre l'eventual us de la seva presència a la xarxa.

» En tot cas, la pròpia naturalesa de l'espai web com un fons global i permanent de continguts de tots tipus i d'accés universal fa pràcticament inviable l'eliminació discrecional, sistemàtica, instantània i generalitzada dels materials considerats impropis o lesius per particulars, empreses o institucions.

05. Autoria i plagi

» El reconeixement de l'autoria intel·lectual i dels drets de tota mena que se'n deriven han de ser respectats a la xarxa com a qualsevol altre suport informatiu. Les facilitats per "copiar i enganxar" que brinden els productes digitals, fins al punt de convertir-se en una pràctica redaccional mecànica i quotidiana, mai no han de ser un pretext per al plagi i la usurpació.

Annex C:

Recomanació sobre el plagi

El principi 1 del codi insta a contrastar bé totes les informacions, mentre que el principi 5 recomana que, com a norma general, les fonts siguin citades. Aquestes normes d'actuació es troben en la base de la credibilitat dels periodistes, i del seu compliment escrupolós en depèn en gran manera la confiança que el públic hi diposita.

Cal entendre per plagi la reproducció sense cita d'un fragment apreciable d'un producte aliè. Fer això pot constituir un delictes, però a més pot socavar greument la credibilitat d'un periodista o d'un mitjà informatiu.

Hi ha diverses formes de plagi, totes elles abominables encara que es puguin presentar amb diferents graus de gravetat:

» La reproducció textual d'un fragment d'una obra literària, d'un treball periodístic o de qualsevol altre document l'autoria del qual sigui identificable i demostrable.

» La reproducció de fotografies o imatges de qualsevol mena que tinguin autoria, independentment fins i tot que estiguin subjectes a drets d'autor.

» La reutilització de fragments d'entrevistes o de talls de veu que hagin estat obtinguts per informadors d'altres mitjans i que hagin pogut ser capturats a partir d'emissions alienes. Encara que la reproducció que es faci no sigui textual, també pot tenir consideració de plagi la difusió sense cita d'informacions que han estat obtingudes a partir del que ha estat publicat per un altre mitjà. La cita és especialment obligada quan es tracti d'informacions exclusives i molt rellevants que un altre mitjà ha obtingut de fonts que només han estat al seu abast. No es podrà considerar que hi ha hagut plagi quan la cita de la procedència de la informació sigui ben explícita o quan ha estat obtinguda directament a partir de la mateixa font o de fonts diverses.

Annex D:

Recomanació sobre el tractament de conflictes bèl·lics o armats

01. Donar veu a tots els actors i promoure la comprensió entre les parts implicades. Afavorir el diàleg.
02. No deshumanitzar cap part; cal parlar de les víctimes i també dels victimaris.

03. Evitar el llenguatge de les parts combatents i dels seus aliats. Exposar els enganys de qualsevol d'aquestes.
04. Mostrar els grups que en la base treballen per la pau, no només els dirigents. En particular, els esforços de la societat civil, que atén les víctimes físicament, materialment i emocionalment.
05. Explorar els conflictes en la seva complexitat i tractar la violència i els seus efectes tan visibles com invisibles, però també ocupar-se de les causes diverses que els han generat.
06. Els mitjans han d'evitar el sensacionalisme i també impedir l'emissió sense control de missatges en línia que siguin bel·licistes, xenòfobs, racistes i sexistes.
07. Informar dels conflictes encara que no hi hagi violència pot ajudar a prevenir-la.
08. No abandonar la cobertura després de l'alto el foc i ocupar-se de la resolució, la reconstrucció i la reconciliació.
09. Aprofitar les similituds entre els conflictes perquè les experiències constructives ajudin els que encara no han trobat un camí de resolució.
10. Cal fer esment sempre de les fonts de la informació, particularment quan representen actors enfrontats, i tenir en compte que terceres fonts enriqueixen la visió del conflicte. En cas d'informacions fetes sota censura o imposicions, cal fer-ho saber als receptors.

Annex E:

Recomanació sobre l'ús del terme "il·legals" referit a persones

El terme "il·legal" aplicat a immigrants és incorrecte i vulnera els criteris del Codi Deontològic de la professió periodística, per les següents raons:

- » Les persones mai no poden ser il·legals, perquè això suposaria negar a un ésser humà la categoria de subjecte de dret.
- » L'aplicació inadequada d'aquest qualificatiu implica menyspreu a la dignitat i la pròpia imatge d'aquestes persones.
- » L'ús d'aquesta paraula per a designar, de forma exclusiva i continuada, el col·lectiu de treballadors que emigren, significa un tracte discriminatori i afavoreix estereotips que criminalitzen la imatge d'aquestes persones en la consciència col·lectiva.

Annex F:

Recomanació sobre la cita de nacionalitats i ètnies

La utilització per part dels mitjans audiovisuals de paraules i conceptes relacionats amb la nacionalitat o llocs de procedència per designar en titulars a un individu o banda d'individus que han comès actes delictius és discriminatòria.

Quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions pot entrar dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca és que els ciutadans tinguin

una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.

El CIC recomana als mitjans de comunicació que actuïn amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de gènere, ètnies, creences o extracció social o cultural, és a dir, evitant-se en tot cas les generalitzacions i l'etiquetatge de les persones per trets diferencials, ja siguin ètnics, religiosos, econòmics o socials. En tot cas, si el mitjà considera que la nacionalitat dels protagonistes és noticable, i sempre per tal de no fomentar en el receptor impulsos discriminatoris, el CIC recomana que aquesta dada s'esmenti sempre, siguin d'on siguin els autors dels fets descrits.

2021

ACORDS ADOPTATS CIC

Acords sobre les queixes resoltes al Ple del CIC de data 9 de març de 2021

Expedient núm. 13/2020: *Escrit de queixa presentat pel senyor C.T. en relació al programa El Suplement, de Catalunya Ràdio, emès el dia 12 de setembre de 2020. En concret, la queixa fa referència a la secció de viatges anomenada Roda el món que el periodista Xavier Moret fa en aquest programa. La queixa també s'adreça a la revista National Geographic..*

Expedient núm. 14/2020: *Escrit de queixa de M.A.G. contra Telecinco per la possible manipulació que fa una periodista en un directe, fet que podria vulnerar el Codi Deontològic al considerar que es criminalitza l'independentisme.*

Expedient núm. 15/2020: *Escrit de queixa de J.M. contra El Punt, Catalunya Ràdio, Vilaweb, Núvol i Recomana.cat per un suposat conflicte d'interessos en periodistes que treballen en aquests mitjans i que a més han estat contractats per Fira Mediaterrania de Manresa.*

Expedient núm. 16/2020: *Escrit de queixa d'un grup de pares d'alumnes d'un institut contra La Vanguardia i El Punt Avui per una possible vulneració del criteri 2 del Codi Deontològic per difondre dades imprecises sobre un error en un cribratge i confinament de nens de l'institut.*

Expedient núm. 17/2020: *Escrit de queixa del sots-director de l'escola concertada Col·legi Singuerlín, sobre l'article del Diari Públic del dia 26 de novembre de 2020 per utilitzar sense permís una fotografia de l'interior de l'escola publicada al seu Instagram.*

Expedient núm. 18/2020: *Queixa online del sots-director de l'escola religiosa concertada Col·legi Singuerlín, sobre un article del Diari Públic del dia 26 de novembre de 2020, per falsedat de la notícia i difamació.*

Expedient núm. 1/2021: *Escrit de queixa de J.F. contra Catalunya diari per un possible cas de conflicte d'interessos al no quedar-li clar quan es tracta d'informació o de publicitat en notícies relacionades amb Mercadona.*

Expedient núm. 2/2021: *Escrit de queixa de J.F. contra The New Barcelona Post per unes notícies sobre la Diputació de Barcelona en les que pot haver conflicte d'interessos al no quedar clar si es tracta d'informació o publicitat.*

Acords sobre les queixes resoltes pels membres del CIC al juliol de 2021

Al Ple es va donar la benvinguda al nou president del Consell de la Informació de Catalunya, Josep Carles Rius, que va prendre possessió del càrrec el passat 21 de juny i que substitueix a Rafael de Ribot. També es va procedir a la [constitució dels membres del CIC](#) per un nou període de quatre anys. Queden pendent de cobrir les vacants produïdes per les baixes del professor Carlos Ruiz i l'advocat Jose Luís Pons.

Expedient núm. 5/2021: Escrit de queixa de l'Oficina per la No Discriminació (OND) de l'Ajuntament de Barcelona contra una notícia de El Periódico que porta com a títol "Las prostitutas piden ayuda para evitar los contagios" i més concretament per les imatges que apareixen que poden vulnerar el Codi Deontològic.

Expedient núm. 6/2021: Escrit de queixa de la Xarxa 9 Barris Acull contra una informació publicada pel mitjà Metròpoli Abierta sota el títol "Turó de la Peira, el 'territorio comanche' de Nou Barris", que creuen que és xenòfoba, que incita a l'odi i discriminació i que assenyala a col·lectius, nacionalitats i religions, fet que podria vulnerar el Codi Deontològic de la professió.

Expedient núm. 7/2021: Escrit de queixa de R.R. en la que demana la rectificació i/o la retirada d'una informació publicada a hipertextual.com perquè se'n sent perjudicada.

Expedient núm. 8/2021: Escrit de queixa de la senyora CMF perquè creu "vergonyós" el titular de la notícia publicada al suplement En Blau de elnacional.cat, arran de la mort del cantant Àlex Casademunt que deia: "Laia, la quapa mare de la filla d'Àlex Casademunt, destrossada al tanatori".

Expedient núm. 10/2021: Escrit de queixa de J.F. per una notícia sobre el supermercat Mercadona publicada a El Nacional en la qual considera que no queda clar si es tracta de periodisme o bé publicitat.

Expedient núm. 11/2021: Escrit de queixa de J.F. per una notícia publicada a El Periódico perquè creu que no queda clar si és periodisme o publicitat quan parla Aigües de Barcelona.

Expedient núm. 12/2021: Escrit de queixa de G.J. per una informació del digital Diari Més Tarragona titulada "Piden 12 años de prisión por una agresión sexual a una menor" per estimar que es vulnera el criteri 10 del Codi Deontològic sobre presumpció d'innocència.

Expedient núm. 13/2021: Escrit de queixa de J.F. per diverses informacions publicades al número d'abril de la revista Freqüència sobre el supermercat Mercadona, Eurecat i Caixabank perquè considera que no queda clar si es tracta de publicitat o bé periodisme.

Expedient núm. 14/2021: Queixa de M. P. relacionada amb el programa de ràdio "El món a Rac1" de Jordi Basté per la confusió que li crea el fet que es faci la recomanació

d'uns llibres dies abans de Sant Jordi i no saber si es tracta d'una notícia cultural o bé publicitat.

Expedient núm. 15/2021: *Queixa de J.V. P., fotògraf professional, per la possible vulneració de l'annex C del Codi Deontològic per part del diari digital La República Checa (Tarragona) per la utilització d'imatges de la seva propietat sense permís.*

Expedient núm. 16/2021: *Escrit de queixa de C.T. sobre la promoció que fa el mitjà digital Núvol sobre una obra de teatre titulada "Brossa és brossa" al entendre que es pot haver produït una vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic.*

Acords sobre les queixes resoltes pels membres del CIC al desembre de 2021

Expedient núm. 3/2021: Escrit de queixa de J.M.F. pel programa Delicatessen d'Icat (CCMA) en considerar que es fan comentaris racistes i expressions ofensives que poden vulnerar el Codi Deontològic.

Expedient núm. 4/2021: Escrit de queixa de A.F. sobre el programa de Ricard Torquemada La TDT de Catalunya ràdio per entendre que es produeix un conflicte d'interessos per part del periodista en fer publicitat de productes i serveis durant la seva funció informativa. Revisió de la ponència del Ple anterior

Expedient núm. 18/2021: Queixa on-line del senyor A.V., presentada amb data 25 de juny de 2021, sobre la possible vulneració del criteri 7 del Codi Deontològic de la professió periodística de Catalunya per dos publireportatges de l'Ajuntament de Caldes de Montbui publicats en els números 79 (març 2021) i 81 (maig 2021) de la revista Calderí de la citada població.

Expedient núm. 20/2021: Queixa online de la sra. M.C. en relació a una crítica teatral publicada a La Vanguardia sota el títol "Mama Winnie" en considerar que qui signa la crítica té a més el càrrec de director de Continguts i Recerca del Teatre Lliure, on es fa l'espectacle.

Expedient núm. 21/2021: Escrit de queixa de l'Ajuntament del Masnou per una informació publicada a la secció Viure de La Vanguardia, la qual consideren que pot a ver vulnerat el criteri 1,2, 3 i 10 del Codi Deontològic.

Expedient núm. 22/2021: Escrit de queixa de A.L., de l'Asamblea por una escuela bilingüe de Cataluña en relació al programa Els Matins de TV3 de data 8 de setembre de 2021 per la entrevista a la consellera d'Investigació i Universitats, per considerar que es pot haver vulnerat el Codi Deontològic.

Expedient núm. 23/2021: Queixa online d'una ciutadana en relació al possible conflicte d'interès del periodista Josep Corbella pel fet de, per una banda, pertànyer al recentment constituït Comitè Científic Assessor sobre la Covid-19 del Departament de Salut i, per l'altre, estar publicant a La Vanguardia articles sobre actuacions del mateix Departament.

COMUNICATS DEL CIC

31/03/2021

Consideracions a la notícia de l'agressió a un menor

El CIC analitza la cobertura sobre l'agressió grupal a un menor, al barri de Sants de Barcelona

Resposta a la Sindicatura de Greuges de Catalunya

Arran de la publicació en diversos mitjans de la notícia referent a una agressió en grup a un menor, al barri de Sants de Barcelona, i després de que diverses associacions dedicades a la inclusió de les persones amb el trastorn de l'espectre autista hagin mostrat la seva queixa al Síndic de Greuges, el Consell de la Informació de Catalunya creu necessari recordar que és imprescindible contrastar sempre la informació abans de difondre-la i que cal preservar els drets i la intimitat tant de les víctimes (més encara si són menors) com dels presumptes agressors.

Els fets van passar el dia 3 de gener. Alguns mitjans van reproduir fotos pixelades del menor agredit i, en les edicions digitals, un vídeo on es reproduïa la brutal agressió. A l'enregistrament s'identificaven els agressors i la víctima i, en el relat dels fets, diversos mitjans feien referència a que el noi agredit pateix un suposat trastorn autista. També es deia que els agressors eren d'origen estranger.

Davant les queixes rebudes, la Sindicatura de Greuges de Catalunya ha traslladat a aquest Consell una sèrie de reflexions sobre el dret a la informació i la prevalença de l'interès dels infants i, per això, el Consell de la Informació fa les següents consideracions:

1.-Els mitjans han de difondre únicament informacions contrastades. Alguns mitjans van informar d'un suposat trastorn en la salut mental de la víctima, sense contrastar-ho suficientment. La dada va ser extreta de comentaris a les xarxes socials i de la convocatòria d'una manifestació de rebuig, en la qual es feia referència, també, al suposat trastorn de la víctima. Pel que fa a la informació policial no va citar l'autisme en cap dels seus comunicats. I amb posterioritat, a instàncies del Síndic de Greuges de Catalunya, des de la Direcció General de Policia (Departament d'Interior) van confirmar que el noi agredit "no té cap trastorn d'autisme". A la vista dels fets, cal recordar i insistir que el Criteri 1r. del Codi estableix ben clarament que s'han de "difondre únicament informacions contrastades amb diligència i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets". I en el mateix sentit, el Criteri segon insta a "no difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones".

2.- En la pràctica periodística és imprescindible protegir el dret dels menors. En aquest sentit cal recordar que, explícitament, el criteri 11è del [Codi Deontològic](#) recomana no difondre "la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes" i que "com a norma general, els menors no han de ser entrevistats ni fotografiats ni filmats sense el consentiment explícit dels seus pares o tutors". Entenem que si el vídeo de l'agressió corria per les xarxes socials els mitjans en facin ús per documentar la informació. Però atès que els seus protagonistes són menors d'edat calia prendre totes les mesures necessàries per a evitar la seva identificació, més enllà de pixelar les cares. Valorem positivament que els mitjans aprofitin la informació emesa per particulars ja que enriqueix el seu contingut. Però cal verificar sempre aquestes informacions i aplicar-hi els principis ètics del periodisme. "Tanmateix -com diu l'annex B del Codi deontològic, al punt 3r.- les característiques de la xarxa generen nous paranys ètics sobre la relació entre els mitjans i el públic".

A més, tal com recorda el Síndic de Greuges en l'escrit que ens ha adreçat, "cal vetllar perquè tota decisió informativa faci prevaldre l'interès superior de l'infant i, en aquest sentit, d'acord amb l'article 2 de la Convenció del Drets dels Infants, s'han d'evitar informacions que puguin comportar discriminació entre infants assenyalant condicions físiques o psíquiques".

3.- Els mitjans d'informació han de respectar el dret a la privacitat i evitar lesionar la dignitat de les persones. Més enllà de que la notícia no estigués contrastada, cal preguntar-se si la dada referent a la salut del menor era o no rellevant en el relat dels fets. I fins i tot, si la dada hagués estat certa, que no ho era, s'hauria hagut de valorar si informar-ne servia per emfatitzar la brutalitat de l'agressió o si, contràriament, podia interpretar-se com una justificació dels agressors i la consegüent culpabilització de la víctima. Entenem en aquest sentit l'esperit del criteri novè del Codi, que insta a tractar totes les persones "amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables", i que "cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies". Associar debilitat i indefensió amb trastorn psíquic dificulta la seva inclusió social i victimitza a qui els pateix. Per això, en cas de ser certa la dada, hauria calgut contextualitzar molt bé la informació i evitar una doble victimització del menor agredit.

4. -No es pot discriminar ningú per la seva ètnia o nacionalitat. Alguns mitjans informaven de que els suposats agressors eren estrangers. Creiem que la dada no aportava res rellevant a la informació i que, en canvi, sense més context, pot afavorir l'estigmatització dels col·lectius vinguts d'altres països i afavorir-ne el rebuig. En aquest sentit, el Criteri dotzè del [Codi Deontològic](#) és taxatiu quan diu que "no es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats". I l'annex F del mateix Codi és encara més clarificador: "Quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions pot entrar dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants".

Ús acurat de les paraules: la inexistent relació entre nudisme i sexe grupal

La senyora M.J.C. ha presentat una queixa davant del Consell de la Informació de Catalunya pel que considera un ús erroni i sensacionalista del terme nudisme, en la informació sobre l'acampada de membres del grup "Familia Arcoiris" a un paratge muntanyós de La Rioja. La queixa fa constar que els titulars de la majoria de mitjans del país relacionen el nudisme amb la pràctica sexual grupal, "només per captar l'atenció" dels lectors i espectadors. "El nudisme –explica- és l'acceptació del cos sense el pudor que se li atribueix a la nostra societat" i que aquesta actitud no implica "ni exhibicionisme ni addicció al sexe o a les drogues, per posar només alguns exemples amb els que sovint s'associa".

Efectivament, el nudisme com a ideologia és l'acceptació del cos i la percepció del nu propi i aliè com a quelcom natural, sense que tingui caràcter de provocació sexual. I així el defineixen la majoria de diccionaris. Tot i que el [Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans](#) només defineix el nudisme com a "doctrina i pràctica de les persones que prescindeixen dels vestits", el de [l'Enciclopèdia Catalana](#) amplia la definició a "Doctrina i pràctica dels qui prescindeixen dels vestits com a mitjà més natural de cara al desenvolupament de tota l'activitat humana". I en castellà, el [Diccionario de la Real Academia Española](#) diu que el nudisme es la "práctica de mostrarse completamente desnudo en público, especialmente por considerar que la desnudez completa es conveniente para un perfecto equilibrio físico y moral".

La queixa posa de manifest que la majoria de mitjans posaven l'accent en la nuesa dels acampats i en la pràctica del sexe grupal, usant el terme nudisme, quan les accions administratives i policials anaven dirigides a desallotjar el col·lectiu per la prohibició de fer acampades al paratge on s'havien instal·lat, per l'incompliment de les mesures anti-covid i per la protecció dels menors que hi havia entre els acampats. I com a conseqüència de tot això,

lamentada que un ús poc curós del terme nudisme pot acabar estigmatitzant a tot un col·lectiu. La senyora M.J.C acaba el seu escrit manifestant que “per culpa de faltes d’ètica greus com aquesta, persones com jo, mestre de professió, no podem dir que practiquem el nudisme en segons quins contextos”.

01. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, consegüentment, té l’obligació d’acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han

Des del Consell de la Informació de Catalunya instem a tots els mitjans a fer un ús precís i rigorós del llenguatge, a fugir dels titulars cridaners i sensacionalistes i –tal com especifica el Criteri primer del nostre Codi Deontològic- a mantenir el compromís amb la recerca de la veritat i acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible.

06/07/2021

El CIC critica una decisió judicial que avala prejudicis i falsedats sobre menors immigrants no acompanyats

El Consell de la Informació de Catalunya (CIC) mostra la seva preocupació per una decisió judicial que avala prejudicis i falsedats que tantes vegades hem denunciat des d’aquesta institució. L’Audiència Provincial de Madrid ha desestimat el recurs presentat per la Fiscalia en contra de Vox pel cartell electoral que incriminava als i les menors d’edat migrants (no acompanyats). Els jutges consideren “amb independència de si les xifres que s’ofereixen són o no veraces, [els/les menors estrangers] representen un evident problema social i polític”. S’emparen per fer-ho en la llibertat d’expressió i en el “pluralisme d’una societat democràtica”.

Totes les dades conegudes fins al moment contradiuen que els/les menors estrangers no acompanyats suposin un “problema social i polític” a la Comunitat de Madrid, en la línia en la qual el cartell de Vox buscava transmetre. Segons les últimes dades oficials, la Comunitat de Madrid tenia a la seva xarxa de protecció de la infància a 3.709 menors acollits. D’ells, 2.637 són espanyols, un 71,1% del total. Per la seva banda, 1.072 són estrangers, dels quals només 269 són menors estrangers no acompanyats, en data de 31 de març.

El CIC considera que la llibertat d’expressió no es pot fonamentar en dades falses, ni pot ser emprada per alimentar els prejudicis contra col·lectius vulnerables. Com a entitat que vetlla pel dret a una informació veraç i no discriminatòria, creiem que la decisió de l’Audiència Provincial de Madrid pot, de forma indirecta, reforçar als que practiquen el discurs d’odi, ja sigui en els àmbits polítics com mediàtics.

Per això recordem als periodistes el compliment dels criteris 1 i 12 del [Codi Deontològic](#)

Criteri 1

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, consegüentment, té l’obligació d’acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d’observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre

únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

01. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

criteri 12

No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

12. Salvaguardar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

El CIC recorda el deure ètic davant casos com el de la noia violada a Igualada

Arran de la cobertura informativa del cas de la noia violada i greument ferida a Igualada,

el Consell de la Informació de Catalunya (CIC) considera necessari recordar els criteris ètics sobre el tractament de la violència masclista i els menors.

El Codi Deontològic va incorporar l'any 2020 [unes recomanacions](#) que el periodista ha de tenir molt presents a l'hora d'afrontar informacions tan doloroses i angoixants com aquesta.

Aquí recordem les que es poden aplicar en el tractament informatiu d'aquest cas:

10. Focalitzar l'autor de la violència masclista.
11. Fugir de les descripcions escabroses, del sensacionalisme i de la conversió de la informació en espectacle. El morbo no ha de ser un criteri de selecció de la informació.
12. Evitar l'efecte narcotitzant de la rutina i la repetició, que condueixen a la banalització dels fets.
13. Neutralitzar el sexisme en la creació de continguts.
14. Tractar amb rigor les fonts. S'ha d'evitar qui busca protagonisme i qui vol manipular els fets.
15. Destacar els aspectes que donen la dimensió real d'aquest problema social: denúncies prèvies, processos judicials pendents, ordre d'allunyament i d'altres.
16. No difondre imatges de les víctimes sense el seu consentiment o, en el cas que hagin mort, dels seus familiars. Respectar el dret a la intimitat de les persones agredides i la presumpció d'innocència de les agressores.
17. No difondre imatges dels menors que puguin estar implicats en els successos d'acord amb el que estableix el criteri 11 del [Codi Deontològic](#):

11. Protegir els drets dels menors

Cal evitar difondre la identitat dels menors quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi i casos de segrestos o desaparicions), testimonis o inculpats en causes criminals. Aquesta consideració és especialment pertinent en assumptes d'especial transcendència social, com ara delictes sexuals, suïcidis, problemes referents a adopcions o fills de pares empresonats. A més, s'evitarà identificar contra la seva voluntat les persones pròximes o parents innocents d'acusats o convictes en procediments penals.

Com a norma general, els menors no han de ser entrevistats ni fotografiats o filmats sense el consentiment explícit dels seus pares, tutors, mestres o educadors. Tampoc no és lícit al·legar la rellevància pública de familiars o persones pròximes per justificar la intromissió en la seva vida privada o l'explotació de la seva imatge.

18. Aportar informacions que siguin eficaces per erradicar la violència masclista: sentències exemplars, seguiment dels casos, seguiment judicial, dades de les entitats relacionades. Informar sobre el perfil dels agressors i les conseqüències de les seves accions. Incloure informació de servei que permeti al públic conèixer com realitzar una denúncia o les mesures judicials, econòmiques i socials a què poden acollir-se les víctimes.
19. Preservar el “dret a l’oblit” de les víctimes pel que fa a la pervivència de les informacions a les xarxes. Sempre que ho sol·licitin, s’haurà d’avaluar* el cas per tal d’evitar que la memòria dels fets les segueixi perjudicant. Alhora s’haurà de tenir en compte l’interès legítim dels historiadors i investigadors socials.
20. Generar sensibilització social sobre la importància i gravetat d’aquest tipus de violència per erradicar conductes violentes i protoviolentes.

26/10/2021

El Codi Deontològic, una eina clau per la qualitat democràtica **Reivindicació del Col·legi de Periodistes, el CIC i onze universitats catalanes**

El Col·legi de Periodistes de Catalunya, el Consell de la Informació i les onze universitats que imparteixen estudis de Periodisme i comunicació a Catalunya, considerem que el [Codi Deontològic](#) és clau per afrontar els reptes de la nova era de la comunicació i contribuir, així, a la qualitat democràtica.

Codi Deontològic

Declaració de principis de la
professió periodística a Catalunya

[Codi deontològic](#)

L’era digital ofereix grans oportunitats pel periodisme, i, al mateix temps, planteja complexos desafiaments que interpel·len al conjunt de la societat. La immensa majoria dels mitjans de comunicació han trobat a les xarxes el suport necessari per reforçar el periodisme responsable que practiquen.

Però a les xarxes també hi circulen les notícies falses, els rumors, els prejudicis, els missatges d’odi, les campanyes de manipulació i intoxicació, i les crides a l’emoció per sobre de qualsevol veracitat. Així, contribueixen a polaritzar la societat, a limitar el pensament crític dels ciutadans sobre la realitat, a generar plataformes d’interessos sota l’aparença de mitjans de comunicació i a fer més precari l’exercici del periodisme.

Davant d’aquesta situació el periodisme honest i responsable és més necessari que mai. El repte ètic del periodisme és la lluita activa contra la desinformació i l’expansió de la mentida; la construcció d’espais de credibilitat i confiança que aportin informació rigorosa i veraç als ciutadans, espais que mai contribueixin a la discriminació o al foment dels prejudicis o l’odi. En definitiva, els valors del periodisme que són l’essència del Codi Deontològic que el Col·legi de Periodistes de Catalunya va aprovar l’any 1992, i que va ampliar l’any 2016.

Per tant, considerem que el Codi Deontològic és la principal eina amb la qual el periodisme

compta per exercir el seu servei a la societat. El repte és garantir el seu compliment, en bé de la qualitat democràtica. En aquest sentit volem compartir tres reflexions:

El Consell de la Informació de Catalunya (CIC), en el que estan representats els periodistes, els mitjans de comunicació i la societat civil, és la institució que vetlla pel compliment del Codi Deontològic. El CIC, creat l'any 1997, respon a la voluntat d'autoregulació per part dels periodistes i dels mitjans de comunicació. Necessitem que tingui els recursos suficients per poder exercir l'encàrrec que ha rebut per part de la societat, i que les seves resolucions siguin efectives. El CIC realitza una funció pública i, com a tal, ha de tenir el suport institucional de les administracions, de forma que garanteixin la seva existència i el respecte a les seves resolucions.

Les universitats que imparteixen estudis de Periodisme i Comunicació es comprometen a situar el Codi Deontològic com una peça clau de la formació dels seus alumnes. També a compartir amb la professió les seves recerques en l'àmbit de l'ètica. En aquest sentit, acordem celebrar en el mes de novembre unes jornades entre el món acadèmic i el professional per encarar, junts, els reptes del periodisme. De la mateixa manera, les facultats estudien fórmules perquè el Codi Deontològic estigui molt present en els actes de graduació dels seus alumnes.

Els mitjans de comunicació fan una funció social i, en conseqüència, és legítim i necessari que rebin ajudes públiques. Però mai la concessió de diners públics es pot basar en criteris sense transparències, partidistes o que responen a interessos que res a veure tenen amb el periodisme. Fins al punt que la manca d'equitat en el repartiment de la publicitat institucional pot arribar a distorsionar la lliure competència i a limitar la imprescindible pluralitat. Defensem criteris basats en el servei a la societat i no de l'audiència a qualsevol preu perquè, en la pràctica, es corre el risc de fomentar, amb diners públics, els clickbait, els 'continguts escombraries', els discursos de polarització que vulneren el Codi Deontològic.

Les institucions signants reafirmem el nostre compromís amb un periodisme independent que porti rigor i capacitat interpretativa davant la desinformació i l'expansió de la mentida. Que defensi la llibertat d'expressió, i al seu torn d'informació i de premsa. Que estigui compromès amb els valors democràtics i amb els drets humans. Que preservi els drets i la dignitat dels periodistes.

Per això fem una crida als periodistes, als editors de mitjans, a la societat i a les administracions per construir a Catalunya un ecosistema mediàtic que es basi en el respecte al Codi Deontològic i al sistema d'autoregulació que garanteix el seu compliment.

Barcelona, 26 d'octubre de 2021

Estudis de Periodisme i comunicació de les Universitats que s'afegeixen a la reivindicació del Codi Deontològic com a eina clau per la qualitat democràtica:

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
 Universitat Pompeu Fabra (UPF)
 Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
 Universitat Ramon Llull – Blanquerna
 Universitat de Barcelona UB
 Universitat Internacional de Catalunya (UIC)
 Universitat Abat Oliba (UAOCEU)

Universitat de Vic (UVIC)
 Universitat de Girona (UdG)
 Universitat de Lleida (UdL)
 Universitat Rovira i Virgili (URV)

[NP_261121_EL COL·LEGI DE PERIODISTES, EL CONSELL DE LA INFORMACIÓ I ONZE UNIVERSITATS CATALANES, REIVINDIQUEN EL CODI DEONTOLÒGIC COM UNA EINA CLAU PER LA QUALITAT DEMOCRÀTICA \(1\)](#)

16/11/2021

Reflexió sobre la falsa notícia de l'home que va estar 35 anys en coma

La recent publicació de la notícia protagonitzada per un home que hauria recuperat la consciència després d'estar 35 anys en coma i la seva posterior difusió en cadena a través de la majoria de mitjans periodístics de referència obliguen al [Col·legi de Periodistes](#) (CPC) i al [Consell de la Informació de Catalunya](#) (CIC) a recordar que, tal com recomana el primer criteri del nostre [Codi Deontològic](#), “els mitjans han de difondre únicament informacions contrastades amb diligència i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets”. Cal que els periodistes vetllem en tot moment per difondre només la veritat, que contrastem les notícies amb més d'una font i evitem convertir la informació en espectacle.

01. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han

Les fonts de la falsa notícia van ser la nota de l'editorial que publica l'últim llibre escrit per la suposada víctima del coma i, sobretot, les seves declaracions posteriors on explicava el recobriment de la consciència, 35 anys després de patir un accident laboral. El grau d'espectacularitat de la notícia, el relat en primera persona d'un fet tant insòlit i la seva propagació de forma acrítica i en cascada durant les hores posteriors l'han convertit en una de les notícies més importants de l'inici d'aquest últim cap de setmana. Malauradament, la verificació periodística ha arribat hores després i, com a conseqüència, s'han publicat els desmentits.

El CPC i el CIC lamenten que, en l'explicació dels fets, hagin primat els criteris de ficció i d'espectacularitat per sobre dels principis del periodisme. En aquest sentit, el Codi Deontològic estableix que el professional de la informació “està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible”. És aquest compromís amb la recerca de la veritat el que ha de mantenir la nostra credibilitat, en un moment de confusió entre allò que és informació veraç i el soroll que produeixen altres actors de la comunicació no interessats en el periodisme de qualitat. I, en aquest sentit, volem alertar a tots els mitjans i els periodistes que hi treballen de la imperiosa necessitat d'estar al servei de la veracitat i no deixar-se endur per

l'espectacularitat de relats fantasiosos amb l'objectiu de tenir les millors exclusives o d'apujar els índexs d'audiència.

Per altre part, i tal com estableix l'annex B del Codi Deontològic, la immediatesa a la que està sotmès el periodisme actual no ha de ser excusa per no contrastar amb diligència qualsevol informació, abans de ser difosa. El fet de que l'hagin publicat altres mitjans, no eximeix ningú de verificar-ne el contingut. Només d'aquesta manera s'hauria evitat la difusió en cadena d'una notícia que hores després es va revelar un muntatge que sorprengué fins i tot al propi autor de la farsa.

30/11/2021

Reflexió del CIC sobre l'últim episodi de 'BricoHeroes'

Arran de l'últim episodi del programa 'BricoHeroes' que la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) emet per YouTube, el Consell de la Informació de Catalunya (CIC) vol compartir una reflexió amb la ciutadania. Tot i que el cas és competència directe del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), considerem que, com a entitat que vetlla pel compliment del Codi Deontològic per part dels mitjans de comunicació, tenim la responsabilitat de pronunciar-nos.

En l'episodi de 'BricoHeroes' emès el dilluns 29 de novembre, els personatges diuen textualment: "Qui diu que no ve un espanyol i ens roba si no tenim instal·lada una càmera de seguretat? No cal perquè tinc un gos que vigila, que li vaig ensenyar a olorar espanyols. Els olora, eh!

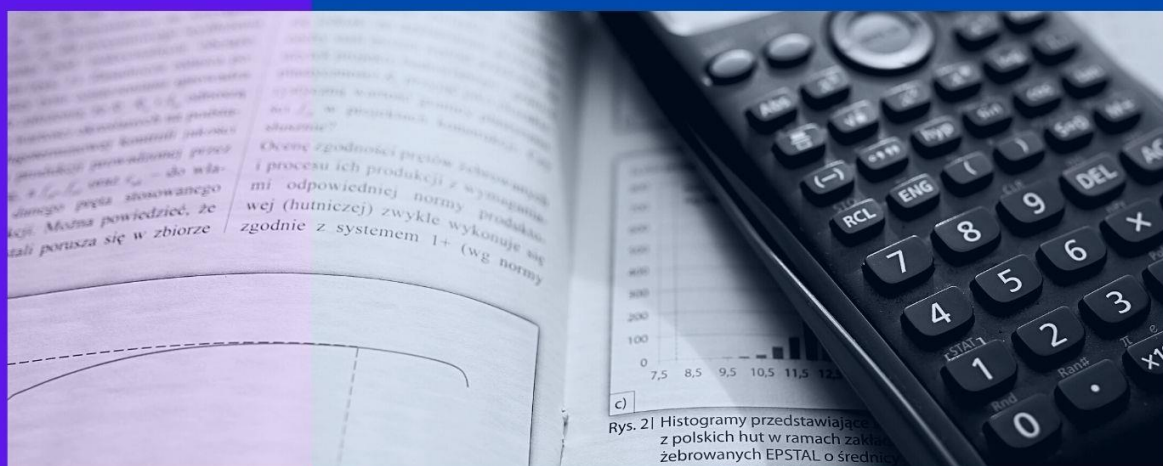
El CIC considera que l'humor no pot ser una excusa per assenyalar a tot un col·lectiu com a possibles delinqüents. Tal com estableix el [criteri 12 del Codi Deontològic](#) del Col·legi de Periodistes, des d'un mitjà de comunicació no es pot discriminar a cap persona per la seva nacionalitat i cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi. El CIC considera, a més, que els mitjans públics han de ser especialment curosos a l'hora de respectar la dignitat de les persones, també en els espais d'entreteniment.

12. Salvaguardar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

2021

PATRONAT

Rys. 21 Histogramy przedstawiające z polskich hut w ramach zakładowych EPSTAL o średnicy 180 mm.

RESUM ESTAT DE COMPTES 2020

	EXERCICI 2020 (en euros)	EXERCICI 2019 (en euros)
INGRESSOS:		
- Aportacions empreses patrocinadores.....	46.448,40	39.519,94
- Ingressos financers.....	-	-
- Subvencions.....	0,00	4.175,00
- Reversió crèdits de dubtós cobrament.....	0,00	0,00
- Reversió de crèdits comercials i similars....	0,00	0,00
- Ingressos Excepcionals.....	0,02	0,00
TOTAL INGRESSOS	46.448,42	43.694,94
DESPESES:		
- Sous i salaris.....	-20.160,01	-23.197,05
- Seguretat Social.....	-6.329,58	-7.218,85
- Lloguers.....	-3.084,00	-3.084,00
- Subministraments.....	-3.084,00	-3.084,00
- Serveis d'administració.....	-2.118,20	-2.118,20
- Material d'oficina.....	-266,47	-134,14
- Crèdits de dubtós cobrament.....	0,00	0,00
- Altres despeses.....	-3.554,02	-9.858,27
- Despeses financeres.....	-	-
- Pèrdues per crèdits incobrables i similars...	-924,08	-200,00
TOTAL DESPESES	-39.520,36	-48.894,51
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	6.928,06	-5.199,57

ACTIVITATS REALITZADES PER LA FCIC

ORGANITZA	LLOC	ACTIVITAT	DATA
<p>AIPCE</p> <p>Consell de la Informació de Catalunya i Col·legi de Periodistes de Catalunya</p> <p>Intervenció del secretari general del CIC a Fòrum Mèdia Premià de Mar</p>	<p>online</p> <p>Col·legi de Periodistes de Catalunya</p> <p>de de</p>		<p>22-24 setembre 2021</p> <p>25 de novembre de 2021</p> <p>30 de novembre de 2021</p>

COMPOSICIÓ DEL PATRONAT

Josep Carles Rius, President de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya

Josep Rovirosa, Secretari General de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya

Patrons

<p>Col·legi de Periodistes de Catalunya</p> <p>Sr. Joan Garcia Bausa</p> <p>Fac. Ciències de la Comunicació . Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)</p> <p>Sra. Maria José Recoder</p> <p>Facultat de Comunicació Blanquerna . Universitat Ramon Llull (URL)</p> <p>Sr. Josep Maria Carbonell</p> <p>Facultat de Comunicació. Universitat Pompeu Fabra (UPF)</p> <p>Sr. Marcel Mauri</p> <p>Badalona Comunicació</p> <p>Sr. Josep Viñeta</p>	<p>Facultat de Lletres .Universitat Rovira i Virgili (URV)</p> <p>Sra. Arantxa Capdevila</p> <p>Sindicat de Periodistes de Catalunya</p> <p>Sr. Joaquim Marqués</p> <p>EI PERIÓDICO</p> <p>Sr. Rafael Jorba</p> <p>Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona</p> <p>Sra. Susanna Ferrer</p> <p>Col·legi de Psicòlegs de Catalunya</p> <p>Sr. Roger Ballescà</p>
--	--

COMPOSICIÓ DEL CIC

El Consell de la Informació de Catalunya està integrat per un conjunt de dones i homes que tenen com a missió jutjar les transgressions de la deontologia periodística que els mateixos periodistes han plasmat en el Codi. La varietat mateixa dels seus membres garanteix la seva independència de criteri: juristes, sociòlegs, professors d'ètica, de deontologia, de comunicació, metges, responsables d'entitats cíviques i periodistes. Hi ha, en el Consell, molts noms ben coneguts i reconeguts, amb una participació absolutament gratuïta i desinteressada:

Josep Carles Rius

President del Consell de la Informació de Catalunya

Josep Rovirosa

Secretari General del Consell de la Informació de Catalunya

Begoña Muñoz

Secretària tècnica

Consellers/es

Salvador Alsius	Laura Fanals
Lluís de Carreras	Núria Cornet
Clara Llubia	Lluís Martínez
Magda Oranich	Dolos Massot
Sandra Balsells	Ruth Rodríguez

MEMBRES ADHERITS AL CIC 2021

Actualment més de 90 mitjans, grups de comunicació i entitats (ACPC, AMIC, APPEC i Col·legi de Periodistes de Catalunya) estan adherits a la **Fundació Consell de la Informació de Catalunya**. Mitjans escrits, ràdios, televisions, webs i entitats dedicades a la comunicació que creuen en els principis reconeguts en el Codi Deontològic de la professió periodística.

Al servei de la societat, en defensa dels valors ètics de la informació, pel compliment del Codi Deontològic en els mitjans de comunicació

Associació Cultural LO PEDRÍS

3D8. Publicacions Penedès

AGRUPACIÓ CULTURAL LA FEMOSA

ARA. Edició de Premsa Periòdica Ara

ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA PREMSA GRATUÏTA I MITJANS DIGITALS (AMIC)

ASSOCIACIÓ CATALANA DE PREMSA COMARCAL (ACPC)

ASSOCIACIÓ DE PUBLICACIONS PERIÒDIQUES EN CATALA (APPEC)

BADALONA COMUNICACIÓ

BETEVÉ

CANAL 21 EBRE. Televisió Teveon Ebre

CANAL TARONJA. Taelus

CANAL REUS TV.

CANAL TE. Tortosa Televisió

CAPÇALERA REVISTA

CATALUNYA DIARI

CATALUNYA CRISTIANA

CATALUNYA PLURAL

CATORZE.CAT

CORPORACIÓ CATALANA DE MITJANS AUDIOVISUALS (CCMA)

CUGAT.CAT

DIARI DE GIRONA

DIARI DE L' EDUCACIÓ

DIARI DE LA SANITAT

DIARI DEL TREBALL

DIARI ONLINE JORNALET

DIGITAL HITS

DOBLE COLUMNNA

DRACVISIÓ (BANYOLES TV)

EBRE DIGITAL

EDICIONES EL PAIS

EL 9 NOU

EL 9 TV

EL 9 FM

EL MUNDO DEPORTIVO

EL PERIÓDICO

EL TRIANGLE

EMPORDÀ TV. TELEVISIÓ DE ROSES

ESGLÈSIA DE TARRAGONA. Arquebisbat de Tarragona

ETV-LLOBREGAT TV

EUROPA PRESS DE CATALUNYA

**FEDERACIÓ DE COOPERATIVES AGRARIES DE CATALUNYA
(AGROACTIVITAT)**

HERMES COMUNICACIONS

GRUP FLAIX

LA RELLA, REVISTA DEL LLUÇANÉS

IMAGINA RÀDIO

Iniciatives Televisió CANAL REUS TV

LA BORJA. Agrupació Local de Publicacions Informatives i cíviques (Alpic)

LA CABANA. Grup de Premsa de la Fatarella

LA DIRECTA

LA VANGUARDIA

LLEIDA.COM

L'INDEPENDENT DE GRÀCIA

L'ESCLAT. REVISTA

MATARÓ AUDIOVISUAL

MOLA TV
MOLA FM
NATIONALIA.CAT
PIRINEUS TV
PLUJA DE ROSES
PROXIMA FM
RAC 105
RAC 1
RÀDIO ESTEL
RÀDIO MARINA
RÀDIO RIPOLL
RÀDIO SANT CUGAT
REGIÓ 7
REPORT.CAT
REVISTA F (FOMENT DEL TREBALL NACIONAL)
REVISTA DE BANYOLES. Bacula Editors
REVISTA EL CLOT. Centre Parroquial de Monistrol de Calders
REVISTA EL FATUMER. Associació Cultural Pi del Broi
REVISTA LA FARGA. Casal de jubilats i simpatitzants de Salt
REVISTA LA VERNA. Associació Cultural la Fraternal Espollenca
REVISTA LO RAFAL. Associació Cultural i Veïnal lo Rafal
REVISTA OPCIONS
TV SANT CUGAT
SEGRE
SER CATALUNYA
TELEVISIÓ DE RIPOLLÈS
TRINIJOVE
TITULARS.CAT
VILAWEB. Partal, Maresma i Associats

**COMPROMÈS
AMB L'ETICA
PERIODÍSTICA**

El Consell de la Informació de Catalunya entrega el segell de compromís ètic als mitjans adherits

La Fundació Consell de la Informació de Catalunya lliura un segell de compromís ètic del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) als mitjans i associacions adherits a la institució.